

Jaarverslag 2023

Vergunningen, Toezicht en Handhaving Fysieke leefomgeving

Inleiding.....	3
Highlights.....	4
Visie en doelstellingen.....	4
Vergunningverlening Bouw en overig / Toezicht Bouw	5
Vergunningverlening milieu	6
Klachten, meldingen en handhavingsverzoeken	7
Projecten en VTH-ondersteunende dienstverlening	7
Capaciteit en maatregelen	8

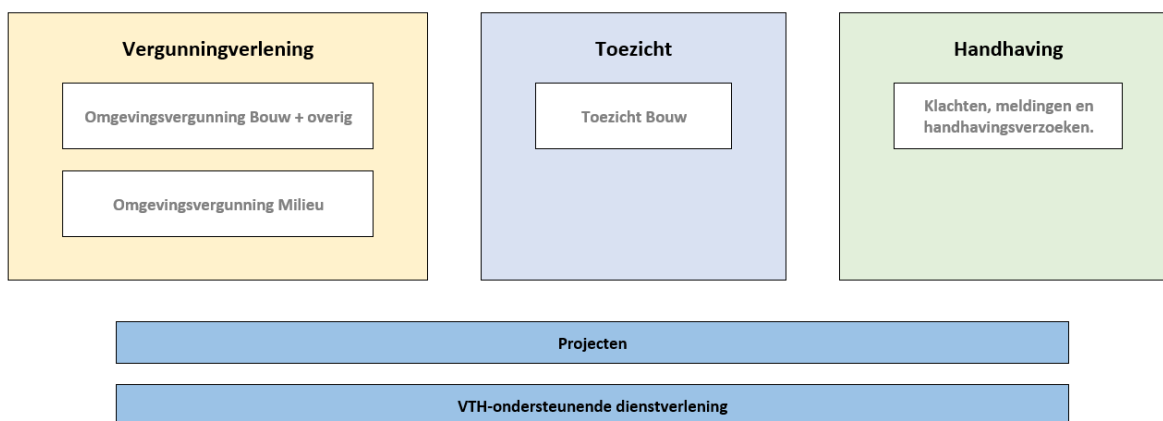
Inleiding

Voor u ligt het Jaarverslag 2023 voor de taken en activiteiten op het gebied van Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) fysieke leefomgeving voor de gemeenten Duiven en Westervoort. Dit stuk vindt zijn basis in het VTH Omgevingsbeleidsplan zoals dat eind 2019 door de beide colleges is vastgesteld en aan de raden ter kennisname is aangeboden. Bij de besluitvorming rondom het Omgevingsbeleidsplan is bepaald dat werkprocessen op elkaar worden afgestemd en dat er een gezamenlijke werkwijze met betrekking tot het toetsen van vergunningen, meldingen en toezicht is. Op die manier kan ook efficiënter met de beperkte beschikbare capaciteit worden omgegaan. Net als voorgaande jaren is één jaarverslag voor beide gemeenten opgesteld.

Het opstellen van een jaarverslag en uitvoeringsprogramma is een jaarlijks verplichte activiteit voor een gemeente. Deze verplichting is opgenomen in het Besluit omgevingsrecht (Bor, artikel 7.3 en 7.7). De inhoudelijke eisen aan het jaarverslag en uitvoeringsprogramma zijn uitgewerkt in het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor). Het college stelt deze stukken vast en maakt ze bekend aan de gemeenteraad. In het kader van het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) moet het vastgestelde uitvoeringsprogramma tevens ter kennisname worden gezonden aan de provincie Gelderland.

Het milieutoezicht en het toezicht op de openbare ruimte maken geen onderdeel uit van dit programma. Het gehele milieutoezicht en vergunningverleningstaken op het gebied van milieu worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA), waarbij de planning en verantwoording afzonderlijk worden voorgelegd. Daarnaast maakt het toezicht op de openbare ruimte (en daaraan verbonden overige werkzaamheden) geen onderdeel uit van de hiervoor genoemde verplichting.

In tegenstelling tot eerdere jaren worden het jaarverslag 2023 en het uitvoeringsprogramma voor 2024 afzonderlijk vastgesteld en zijn zij niet in 1 document opgenomen. Het uitvoeringsprogramma is eerder, gelijktijdig met het gereviseerde VTH-beleid aan de colleges voorgelegd waarbij nieuwe wetgeving zowel in het beleid als het uitvoeringsprogramma is verwerkt en hierin afstemming heeft plaatsgevonden.

Highlights

In het kort de hoogtepunten over 2023:

- De input-, output- en kwaliteitsdoelen voor vergunningverlening werden voor het overgrote deel gehaald. We hebben 1 vergunning van rechtswege verleend. Voor Westervoort zijn er meer vergunningen verleend dan voorzien was. Voor Duiven hebben een aantal grotere plannen geen doorgang kunnen vinden vanwege de stikstofcrisis en de hoge bouwkosten. We hebben in Westervoort dan ook meer leges opgehaald dan begroot, maar in Duiven minder.
- De doelen voor toezicht en handhaving werden gehaald. Ondanks de magere bezetting bij toezicht heeft door efficiënte inzet toch een adequaat toezicht kunnen plaatsvinden.
- Er werden veel vergunningaanvragen voor kleine bouwwerken ontvangen. Kleine afwijkingen van het bestemmingsplan bleken vaker nodig dan voorzien.
- De uitvoeringstaken milieu zijn ondergebracht conform wet VTH bij de ODRA. ODRA zal hier separaat verslaglegging van doen.

Hierna gaan wij hier uitgebreider op in.

Visie en doelstellingen

Visie

In de afzonderlijke Omgevingsbeleidsplannen staat dat de gemeenten Duiven en Westervoort gezamenlijk de volgende visie voor het VTH-domein als onderdeel van de fysieke leefomgeving voor ogen hebben:

“We zetten ons in voor versterking van de fysieke leefomgeving door de waarden veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en leefbaarheid te verankeren in ons beleid en onze uitvoering. We zijn betrouwbaar en duidelijk in wat u van ons mag verwachten en staan voor een gelijke behandeling. Hierbij denken we mee vanuit het publiek belang en dragen bij aan oplossingen binnen wettelijke kaders en afgestemd op onze beschikbare middelen.”

Als bijdrage aan het realiseren van de visie is een aantal doelen geformuleerd rondom input, output, kwaliteit en proces. Hierna gaan wij kort op de stand van zaken in.

Doelstellingen

De doelstellingen zijn hierna weergegeven met in *cursief* de acties over het afgelopen jaar.

Vergunningverlening

Inputdoel

- 250 uur aan input (kennis) beschikbaar stellen bij de beleid- en planvorming.
Dit wordt meegenomen in het uitvoeringsprogramma.

Outputdoelen

- Het verlenen van 95% van de (omgevings)vergunningen binnen de gestelde wettelijke termijnen.
In 2023 bedroeg dit meer dan 99%, er is 1 vergunning van rechtswege verleend.
- - Vijf experimenten uitvoeren naar de inzet van participatie door de initiatiefnemer in vergunningsprocedures.
- Opstellen van een handreiking met spelregels voor de inzet van participatie door initiatiefnemers in vergunningsprocedures op basis van de vijf experimenten.
Het uitvoeren van deze 5 experimenten vraagt inzet en capaciteit van de medewerkers van VTH. De dagelijkse werkzaamheden en de grote caseload lieten hiertoe geen ruimte. Participatie zit feitelijk ook al in het huidige werk verweven; aanvragers worden geadviseerd belanghebbenden (buren omwonenden) mee te nemen in hetgeen hij /zij wil bouwen. Dit heeft ook een gunstig effect op het voorkomen van bezwaar- of beroepsprocedures of het voorkomen van handhavingsverzoeken.

Kwaliteitsdoelen

- Toezichthouder treft enkel de relevante definitieve stukken in de werkvoorraad aan ten behoeve van de uitvoering van toezicht (en eventueel handhaving).
Dit is in 2022 uitgevoerd. In 2023 zijn procesafspraken over de overdracht van zaken van vergunningverlening naar toezicht verder gefinetuned.

- Het verminderen van het aantal bezwaarprocedures met 25%, door gebruik te maken van de bemiddelingsgesprekken.
Dit wordt uitgevoerd; bijvoorbeeld door eerst telefonisch contact op te nemen met eventuele belanghebbenden voordat een procedure volgt. Indien er al zienswijzen op een aanvraag binnenkomen, zullen deze in het vergunningverleningsproces meegenomen worden. In die zin is eerder sprake van het voorkomen van bezwaar/beroep door bemiddeling.
- 100% van de vergunningsaanvragen en meldingen worden getoetst aan de hand van de toetsingsstrategieën van de verschillende taakvelden.
Dit wordt volledig uitgevoerd binnen de applicatie Squit XO en RX Mission.

Toezicht & Handhaving

Inputdoelen

- Jaarlijks wordt 40 uur gereserveerd voor onderzoek naar A-inrichtingen ten aanzien van juistheid categorie-indeling.
Dit is ondergebracht bij de ODRA.
- 250 uur aan input (kennis) beschikbaar stellen bij de beleid- en planvorming.
Dit is meegenomen in het uitvoeringsprogramma. Meedenken aan het begin van het planvormingsproces kan efficiëntie opleveren in latere vergunningverleningsproces.

Kwaliteitsdoelen

- 100% van het toezicht op de vergunningen worden uitgevoerd aan de hand van de toezichtstrategieën van de verschillende taakvelden.
Dit wordt uitgevoerd binnen de applicatie Squit XO en RX Mission.
- Planning en uitvoering van de periodieke controles vindt plaats op basis van de jaarlijks geactualiseerde Risicomodules.
Dit wordt uitgevoerd.

Procesdoel

- Het aantal formele vooraankondigingen verminderen met 25% door gebruik te maken van de mogelijkheden van gespreksbemiddeling in de juridische procedure.
Dit wordt uitgevoerd door in het toezicht/bij handhavingsgevallen eerst in gesprek te gaan, vooruitlopend op mogelijke procedures

Vergunningverlening Bouw en overig / Toezicht Bouw

Dit taakveld bestaat uit het verlenen van vergunningen en accepteren van meldingen rondom de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Na het verlenen van een omgevingsvergunning of het accepteren van een melding controleren toezichthouders of deze wordt nageleefd. Op basis van de verleende omgevingsvergunningen voor de activiteit bouwen zijn controles uitgevoerd met behulp van het toezichtprotocol. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd binnen de afdeling VTH.

In 2023 zijn de volgende vergunningen verleend/meldingen geaccepteerd:

Producten	Prognose	Werkelijk
Dakkapel	65	64
Bouw wonen eenvoudig < 100.000	65	55
Bouw wonen complex < 100.000	13	14
Bouw wonen eenvoudig 100.000 - 1.000.000	8	6
Bouw wonen complex 100.000 - 1.000.000	1	0
Bouw wonen > 1.000.000	5	4
Bouw publiek eenvoudig < 100.000	12	10
Bouw publiek 100.000 - 1.000.000	2	2
Bouw publiek > 1.000.000	1	1
Bouw bedrijven eenvoudig < 100.000	50	48
Bouw bedrijven 100.000 - 1.000.000	3	2
Bouw bedrijven > 1.000.000	2	1
Bouw complex integraal > 100.000	2	2
Aanlegvergunning inclusief wegen	14	12
Gemeentelijk monument	0	0
Legalisatieonderzoeken	10	10
Informatievoorziening	500	450
Binnenplanse afwijkingen en kruimelgevallen (Wabo 2.12)	94	90
Leegstand vergunning	0	0
Sloop (melding + vergunning)	41	38
Asbestsloop	100	98
Intrekken vergunning	10	15
Gebruiksmelding	16	14
Gebruik i.v.m. brandveiligheid	4	0
Rijksmonument	1	0
Slopen beschermd monument	0	0
Adviesverzoek ander bevoegd gezag	3	5
Omgevingsvergunning ontheffing RO (gebruiksdeel)	6	5
Bouwwerk geen gebouw zijnde	20	18
Vergunningsvrij bouwen	3	2
Reclame vergunning	25	21

Ook in 2023 werden veel vergunningaanvragen voor kleinere bouwwerken ontvangen. Veelal ging het om het uitbreiden van woningen of het plaatsen van erfafscheidingen of dakkapellen. Afwijkingen van het bestemmingsplan bleken vaker nodig dan voorzien. De afhandeling van de meldingen sloop vindt ook plaats, echter het toezicht hierop is belegd bij de ODRA.

Controles of er conform vergunningen/meldingen wordt gebouwd, zijn overeenkomstig de toezichtsmatrix van het Omgevingsbeleidsplan uitgevoerd. Bij controles op illegale bouw wordt gelet op activiteiten die bestaan uit het bouwen zonder (omgevings)vergunning. Deze controles zijn meegenomen tijdens het reguliere bouwtoezicht. Net als voorgaande jaren is op bestaande gebouwen geen actief toezicht uitgeoefend, omdat de beschikbare capaciteit primair is ingezet voor de controles van nieuw- en verbouw, de constatering van illegale bouw en het optreden tegen strijdig gebruik. Ons hebben geen signalen bereikt die aanleiding vormden voor het alsnog uitoefenen van het toezicht op dit vlak.

Vergunningverlening milieu

Sinds 2021 is het volledige milieutoezicht op inrichtingen plus de afhandeling van milieuvergunningen/-meldingen ondergebracht bij de ODRA. Met de ODRA worden op basis van de dienstverleningsovereenkomst jaarlijks nieuwe werkafspraken gemaakt voor (ondersteuning van) de werkzaamheden voor vergunningverlening, toezicht en

handhaving. De ODRA koppelt de voortgang terug via kwartaalrapportages en uiteindelijk via een partnerrapportage over het hele jaar. De activiteiten van de ODRA maken geen onderdeel uit van dit jaarverslag. De ODRA rapporteert hierover afzonderlijk.

Voor achterblijvende taken (die niet belegd zijn bij de ODRA) blijft capaciteit op het aspect milieu van 1Stroom nodig. Voor 2023 betrof dit de volgende aantallen producten:

	prognose	werkelijk
Wet explosieven voor civiel gebruik	3	2
Vooroverleg nieuwe vesting van bedrijven	15	14
Procedure hogere grenswaarden	4	6

Klachten, meldingen en handhavingsverzoeken

De afdeling VTH behandelde klachten, meldingen en handhavingsverzoeken rondom o.a gebruik in strijd met bestemmingsplannen, overtredingen van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of de Algemene plaatselijke verordening. Meldingen/klachten en handhavingsverzoeken nemen wij in behandeling als de indiener belanghebbende is. Daarvan is bijvoorbeeld sprake als burens een bedrijf hebben en een omwonende (geluid)overlast ervaart van de activiteiten. Ook moet er een duidelijke omschrijving zijn van de overtreding en moeten wij daarover zo nodig met de verzoeker kunnen overleggen. Anonieme verzoeken kunnen wij alleen in behandeling nemen als het gaat om een overtreding waarbij de veiligheid in het geding is, of wanneer deze een zodanige inbreuk betekent voor de omgeving dat de toezichthouder deze situatie ook uit zichzelf zou oppakken als hij/zij deze in het veld zou tegengekomen. Voldoet het anonieme handhavingsverzoek niet aan deze uitgangspunten dan wordt het verzoek met een lage prioriteit geregistreerd omdat er een beginselplicht tot handhaving is.

In 2023 werden de volgende aantallen meldingen, klachten of handhavingsverzoeken behandeld:

	prognose	werkelijk
Handhavingsverzoek bouwen/bestemmingsplan	9	6
Handhavingsverzoek overig	2	4
Klacht melding Apv/bijzondere wetten complex	2	4
Klacht melding Apv/bijzondere wetten eenvoudig	17	41
Klacht/melding bouwen/bestemmingsplan complex	18	28
Klacht/melding bouwen/bestemmingsplan eenvoudig	30	41

Afwijkingen ten opzichte van de raming geven geen aanleiding tot opmerkingen.

Zo'n 10 zaken lopen door in 2024, bijvoorbeeld door het tijdstip van ontvangst, een bezwaar/beroep of het verloop van de casus. De be- en afhandeling van klachten, meldingen en handhavingsverzoeken kende geen verdere bijzonderheden.

Projecten en VTH-ondersteunende dienstverlening

Binnen 1Stroom worden jaarlijks diverse projecten rondom de fysieke leefomgeving uitgevoerd. Voor deze projecten zijn ook uren geraamd. Kenmerkend voor projecten is dat ze een duidelijk begin en eind hebben (kop en een staart). De doorlooptijd van de meeste projecten is veelal niet langer dan één jaar. In enkele gevallen komen projecten structureel voor, deze projecten worden na verloop van tijd geen projecten meer genoemd, maar vormen dan een onderdeel van de VTH-ondersteunende dienstverlening.

In het Uitvoeringsprogramma 2023 was ook capaciteit geraamd voor het uitvoeren van Projecten en VTH-ondersteunende dienstverlening. Voor 2023 waren de volgende projecten opgenomen:

Project

Implementatie RX Mission en RX Launch
Omgevingswet
Digitalisering milieu- en handavingsdossiers
Project A-15 (Rijksweg)
Voorbereiding WKB
Projecturen planologische wijzigingen Ro (BP Woningbouw/Westrenen/Rijksweg 62)
Putman/Voormalige stortplaats (Westervoort)
Opleidingen
VTH-/Handhavingsbeleid
Bouwkostenbeleid
Inrichten processen WKB en OW
Voorbereiden / inrichten processen op AVG WEB en WOO
Vergunningverlening arbeidsmigranten/vluchtelingen
Kwaliteitscriteria VTH

De implementatie van de applicatie RX Mission, de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen hebben in 2023 veel ambtelijke inzet tijd gekost vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024. Dit zal ook nog zo in 2024 zijn, alleen in mindere mate. De A15 heeft vanwege het uitblijven van de uitspraak van de Raad van State minder tijd in beslag genomen dan was voorzien. Het VTH-beleid en het bouwkostenbeleid zijn in 2024 gereviseerd en vastgesteld door respectievelijk het college en raad.

Naast de diverse projecten werkt 1Stroom met reguliere VTH-ondersteunende dienstverleningstaken. Dit zijn doorlopende taken (min of meer structureel) ter ondersteuning van de VTH-dienstverlening. De VTH-ondersteunende dienstverleningsprojecten hebben geen duidelijke einddatum. In het Uitvoeringsprogramma 2023 waren de volgende VTH-ondersteunende dienstverleningsprojecten opgenomen:

Project

Afwikkeling toezicht brandveilig gebruik (VGGM), incl. contacten en handhaving
Redactieraad website
Secretariaat welstand
Juridische advisering en informatieverstrekking
Diverse overleg en uitvoeringsvormen (Wabo-team, bedrijventeam, vakberaad RO)
Informatie & vooroverleg APV & Bijzondere wetten
Uitvoering intrekkingenbeleid
Informatieverstrekking ondersteuning KCC/Omgevingsloket
Ondermijning
Juridisch advies niet-regulier / niet TH
Squit-toepassing/monitoring, applicatiebeheer
Omgevingsbeleidsplan/Uitvoeringsprogramma - Beleidsvoorbereiding jaarcyclus
Advisering complexe handhavingszaken
Ondersteuning afhandeling bezwarencommissie
Portefeuillehoudersoverleg (OOV+TH) en zaakoverleg (adviseurs handhaving)
Regisseurschap ODRA 1Stroom
Anti-agressieteam, BHV en OR

De inzet vond plaats overeenkomstig de raming en geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

Capaciteit en maatregelen

Het Uitvoeringsprogramma 2023 kende een onderbezetting van 1,11 FTE die met name op de functies Toezicht (-0,79 FTE) en Vergunningverlening (-0,36 FTE) zat. Door gebruik te maken van een flexibele schil hebben wij eventuele knelpunten kunnen oplossen. Aanvullende maatregelen in de vorm van aanpassing van prioriteiten waren niet noodzakelijk.